

Романенков Ю.О.,

*д.т.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6544-5348>

Полозова О.О.,

здобувач,

Харківський національний університет радіоелектроніки

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-4235-7511>

ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА: РОЛЬ БАЗ ДАНИХ

З упровадженням цифрових технологій в усі сфери бізнесу сучасні підприємства стикаються з безпрецедентними можливостями, але разом із тим і новими викликами. Однією з ключових галузей, де цифрова трансформація виявляє свій вирішальний вплив, є управління фінансовою безпекою підприємства. При цьому бази даних стають не лише фундаментом цієї трансформації, але й її головним елементом, що забезпечує стабільність та успішну реалізацію стратегічних фінансових завдань.

Питання ролі баз даних в контексті цифрової економіки та управління фінансовою безпекою підприємства досліджували багато вчених, зокрема Л.В. Сухомлин [1], А.М. Ковальчук [2], А.М. Мехед, З.С. Варналій [3] та інші.

Інформаційне становлення та розвиток суспільства визначає характер впливу та взаємозв'язків систем управління базами даних підприємств, що спрямовані на досягнення встановлених результатів. В епоху цифрових технологій інформація стає універсальним товаром для відносин між різними бізнес-структурами [4]. Правильно побудована система захисту інформації забезпечить довготривалу та безперебійну роботу підприємства. Загалом

інформаційна безпека представляє собою стан захищеності встановлених законодавством норм і параметрів інформаційних процесів і відносин, що забезпечує необхідні умови існування держави, підприємств, людини та суспільства як суб'єктів цих процесів та відносин. Отже, забезпечення ефективної системи фінансової безпеки підприємства неможливо без урахування загроз інформаційної безпеки.

Система управління базами даних (СУБД) – це комп'ютерне програмне забезпечення, що дозволяє створювати, зберігати, оновлювати та оптимізувати бази даних. СУБД використовується для ефективного управління великим обсягом даних, які організовані у структуровану форму, і забезпечують доступ до цих даних користувачам і програмам.

До основних характеристик СУБД відносяться:

- мова запитів (дозволяє користувачам формулювати запити до бази даних для отримання конкретної інформації);
- засоби зберігання даних (забезпечують структуроване зберігання даних в таблицях або інших формах);
- можливість одночасного доступу (дозволяють багатьом користувачам одночасно працювати з базою даних без конфліктів);
- засоби захисту та безпеки (забезпечують засоби для захисту інформації в базі даних від несанкціонованого доступу);
- оптимізація запитів та індексація (дозволяють створювати індекси та оптимізувати запити для покращення швидкості доступу до даних).

Бази даних відіграють важливу роль у функціонуванні підприємства та можуть впливати на його фінансову безпеку різними способами.

Слід зазначити, що бази даних служать важливим інструментом для збору, зберігання, оновлення та аналізу великого обсягу фінансової інформації, що стосується операцій підприємства та його фінансового стану. Ключові аспекти ролі баз даних в забезпеченні фінансової безпеки підприємства наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Ключові аспекти ролі баз даних в забезпеченні фінансової безпеки підприємства

Аспект	Зміст
Збереження фінансових даних	Бази даних дозволяють підприємствам зберігати фінансову інформацію, таку як баланси, звіти про фінансові результати, податкові декларації та іншу фінансову звітність. Це робить інформацію доступною для подальшого аналізу та використання в прийнятті рішень
Забезпечення конфіденційності	Збереження фінансових даних у базі даних дозволяє контролювати доступ до цієї інформації та забезпечувати конфіденційність фінансових даних. Це особливо важливо для попередження несанкціонованого доступу до фінансової інформації
Аналіз і звітність	Бази даних дозволяють виконувати різноманітний аналіз фінансової інформації, створювати звіти, графіки та показники, що допомагають керівництву приймати обґрунтовані фінансові рішення
Моніторинг і прогнозування	Бази даних дозволяють вести постійний моніторинг фінансових показників підприємства та створювати прогнози на основі історичних даних. Це допомагає реагувати на фінансові труднощі та планувати майбутні фінансові кроки
Забезпечення цілісності даних	Бази даних дозволяють зберігати дані у відповідному форматі і захищають їх від втрати або пошкодження. Це важливо для збереження надійності фінансової інформації

Таким чином, використання сучасних технологій баз даних разом з правильними стратегіями безпеки та управління сприятиме підвищенню рівня фінансової безпеки підприємства.

Перелік джерел посилання

1. Сухомлин Л. В. Управління базами даних промислового підприємства в сучасних умовах. *Економіка та держава*. 2020. Вип. 12. С. 55-61.
2. Ковальчук А. М. Фінансово-економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища. *Економічний вісник «Економіка підприємства»*, 2020. Вип. 3. С. 152-159.
3. Мехед А. М., Варналій З.С. Фінансова безпека підприємств в умовах цифрової економіки. *Вісник університету банківської справи*. 2021. Вип. 3 (42). С. 55-61.
4. Vartanian V., Romanenkov Yu., Pronchakov Yu., Zieiniiev T. Information Technology of Rational Resource Allocation in the System of Business Processes of the Organization. *Innovative Technologies and Scientific Solutions for Industries*. 2017. № 2 (2) pp. 12-22.